

ROZMAITOŚCI.

N^{er.} 16. dnia 21. Kwietnia 1826.

O P I S

OBCHODU POGRZEBOWEGO W PETERSBURGU,
PRZY SPROWADZENIU CIAŁA ZMARŁEGO
CESARZA ALEXANDRA.

(z Dziennika Petersburgskiego.)

Od wyjścia z kaplicy w Carskim Siole aż do granic terytorium tego miasta, orszak był taki, iaki podczas przyjęcia konduktu pogrzebowego i udania się tego do kaplicy, z przyłączeniem osób przybyłych ze stolicy. Wyruszył kondukt bramą środkową dziedzińca pałacowego i przechodząc zwierzyńiec, obrócił się ku wsi Alexandrówka.

Tam, na granicy terytorium miasta, orszak z Carskiego - Sioła zatrzymał się i uszykował po obu stronach gościńca; tymczasem zaś orszak podróży przybyły z Taganrogu, wraz z towarzyszącym mu wojskiem, odbywał dalszą drogę z ciałem zmarłego Cesarza aż do kaplicy pałacu w Czesmie, gdzie oczekiwało go duchowieństwo z osobami wyznaczonymi do czynienia służby przy zwłokach, członkami Kommissyi żałobnej, i kilku osobami, które otrzymały szczególnie upoważnienie bydl przy drzwiach kaplicy.

Za przybyciem konduktu żałobnego, przyjęto zwłoki duchowieństwo przybyłe ze stolicy, do którego przyłączyło się duchowieństwo orszaku, i weszło do kaplicy poprzedzając trunnę, którą Jenerałowie - Adjutanci i Adjutanci zmarłego Cesarza zdieli z karawanu i złożyli na podwyższonem miejscu; czterech Adjutantów okryło ją kirem, i wtedy zaczęło się odprawiać żałobne nabożeń-

stwo, po którym czytano święte ewangelie.

Osoby przeznaczone do odbywania służby weszły do kaplicy i pozostały przy zwłokach; z powodu szczupłości kaplicy i niepodobieństwa pomieszczenia w niej wszystkich urzędników należących do orszaku podróznego, oraz przybyłych na spotkanie ciała, przysposobiono dla nich pokoje w pałacu: — dla téż przyczyny osoby nienależące do obrzędu nie mogły bydl wpuszczone do kaplicy.

O godzinie przepisanej duchowieństwo weszło do kaplicy, a za niem udali się Członkowie Kommissyi żałobnej, niosąc paradną trunnę, i w obecności Jenerałów - Adjutantów zmarłego Cesarza, oraz wszystkich osób wyznaczonych do służby, ile się ich zmieścić mogło, ciało zmarłego Cesarza zostało wyjęte z trunnej podróźnej i złożone do trunny paradnej, za poprzedniem iey pobłogosławieniem i odprawieniem zwyczajnych modlitw, złożono potém tę trunnę na podwyższonem miejscu, a trunnę podrózną zaniesli urzędnicy Kommissyi żałobnej do przysposobionego tym celem appartamentu, gdzie ma zostawać, póki Kommissya nie wyda stosownych rozporządzeń dla sprowadzenia iey do kościoła katedralnego SS. Apostołów Piotra i Pawła (w twierdzy), gdzie ma być pośnamana w obecności duchowieństwa, a szczątki iey zostaną złożone w grobie przeznaczonym dla ciała zmarłego Cesarza.

Przeszedł ten dzień okropny 6 Marca, który przyswiecał uroczystemu wiazdowi żałobnego konduktu zmarłego Cesarza do

)(

Petersburga, i nas, iż tak powiemy, dotknął powtórnie okropnym ciosem, który dostojną rodziną Cesarską pozbawił kochanego ię naczelnika, Rossyą oycą i dobroczyńcą, Europę wspaniałomyślnego dawcy pokoju i najmocniejszemu podporę ię spokoyności; — dzień żałobny i bolesny, którego cała ludność stolicy oczekiwała ze smutkiem, posuniętym do najwyższego stopnia rozrzewniającemi szczegółami drogi konduktu żałobnego z Taganrogu, i rozczulającemi obrzędami, odprawionemi w Carskiem - Siole i Czesmie: — dzień, nakoniec, którego pamięć będzie na zawsze wyryta w sercu wszystkich mieszkańców. Głęboko przeięci rozczulającym widokiem, którego świadkami byliśmy, chcemy wystawić wierny jego obraz.

Duchowieństwo wyznaczone przez Metropolitę, osoby mające nieść insygnia i orderzy rossyyskie z swoimi assystentami, Jenerałowie - Adjutanci i Adjutanci zmarłego Cesarza, oraz inni urzędnicy, którzy, według rozporządzeń Kommissyi żałobnej, mieli należeć do orszaku, zebrałi się wcześniej w pałacu Czesmie. O godzinie 7miej zrana, karawan paradny, do którego zaprzężono ośm koni, okrytych żałobą i prowadzonych przez urzędników, stanął przed drzwiami kaplicy: po żałobnym nabożeństwie, Jenerałowie - Adjutanci i Adjutanci, wynieśli trunnę i złożyli na katafalku; a po okryciu kirem, kondukt udał się w drogę, zachowując taki porządek, iak podczas sprowadzenia ciała nieboszczyka Cesarza z Carskiego - Sioła do Czesmy: — poprzedzał go orszak z insygniami i orderami rossyyskimi.

Za danym znakiem przez trzykrotny wystrzał z dział twierdzy petersburskiej, o godzinie 7 z rana, wszystkie osoby, które miały należeć do orszaku, zebrały się w domach wskazanych przez Kommissyją żałobną, przy rogatkach; — Członkowie świętego Synodu, duchowieństwa dworskiego i mieyskiego, sędzi kościelni, oraz Członkowie Rady Państwa, którzy nie mieli przeznaczony

czynności w kondukcji, nakoniec Senatorowie, Jenerał - Gubernator woyskowy i dowódzca w Petersburgu, udali się tam także.

Wszystkie orderzy zagraniczne, które zmarły Cesarz był ozdobiony, zostały złożone w osobnym domu na węgłowiach podług swego starszeństwa. Osoby przeznaczone do ich niesienia zebrały się w tymże domu z swoimi assystentami i Ministrem obrzędów swego oddziału.

Gdy orszak oddalił się z Czesmy, Marszałek wielki mający sobie polecone kierowanie paradą w Carskiem - Siole oraz z Carskiego-Sioła do Czesmy i z Czesmy aż do rogatki, doniósł o tem niezwłocznie temu, który miał powierzony sobie kierunek parady od rogatki aż do kościoła katedralnego Panny Maryi Kazańskiej. Natychmiast trzykrotny wystrzał z dział przy rogatkach dał drugi znak, po którym przysposobiono wszystko do pochodu; i po uyrzeniu prądy idącej z Czesmy, dano trzeci znak: — a naówczas wszyscy duchowni i urzędnicy cywilni wyszli z domów, i każdy z nich zajął miejsce wskazane przez Mistrza obrzędów właściwego oddziału.

Osoby mające nieść insygnia Cesarzskie i orderzy rossyyskie z Czesmy do rogatki, odłączyły się od orszaku, dla przybycia wcześniej do rogatki, aby miały czas połączenia się z urzędnikami, niosącymi orderzy zagraniczne, którzy już byli na swoim miejscu.

Gdy processya zbliżyła się do rogatki, osoby, które odbywały służbę w Czesmie, członkowie Kommissyi żałobnej, i cały orszak podróży, zajęli wskazane im miejsce.

O godzinie 10. N. Cesarz Jmć przybył konno do rogatki w towarzystwie J. C. Mości Wielkiego Xięcia Michała, oraz JJ. KK. MM. Xięcia Oranii i Xięcia pruskiego Wilhelma, i licznej świty wojskowej.

N. Cesarzowa Alexandra i N. Cesarzowa Matka, przybyły nieco później poiaudem z J. C. Mością Xiężną Wirtem-

bergską Maryią. Przy pojeździe NN. Cesarzowych iechali Hrabia de Modene, Roniuszy N. Cesarzowéy Alexandry, i Xiążę Dołgoruki, Rcniuszy dworu Cesarzkiego, a za nim szły poiaźdy z Damami i Pannami honorowemi czyniącemi służbę; iechali oraz słuźący J. C. Mości Wielkiego Xięcia Następcy Tronu.

Za zbliżeniem się ciała, N. Cesarz Jmc raczył oświadczyć, iż gotów iest udać się na przyjęcie iego do rogatek z dostojną swoją rodziną. Członkowie świętego synodu, duchowieństwo dworskie, Jenerał - Gubernator woyskowy i dowódzca z swoimi Adjutantami i woyskowymi będącymi pod ich rozkazami, udali się w téy chwili na spotkanie ciała.

Gdy duchowieństwo odprawiło modlitwę za umarłych, trzykrotny znowu wystrzał z dział przy rogatkach o godzinie w pół do 11. dał czwarty znak, kiedy parada miała ruszyć. Ruszyła wtedy rada przy odgłosie wszystkich dzwonów w mieście, huku dział z twierdzy, co minuta przez całą drogę, i przez czas, iak ciało zdeymowano z karawanu iskłada-no na katafalku, oraz aż do końca nabożeństwa.

Porządek téy żałobnéy parady był następuiący:

O d d z i a ł I.

Mistrz obrzędów mający przepasaną przez ramię szarfę z krepy czarnéy i białéy.

1) Kompaniia N. Cesarza Jmci pułku Preobrażeńskiego gwardyi, z liczbą Oficerów i Podoficerów, przepisana urządzeniami woyskowemi; — żołnierze nieśli broń spuszczoną, a dobosze bębnil marsz pogrzebowy.

2) Urzędnik stayni Cesarzkiéy w mundurze i żałobie.

3) Marszałek w stopniu wyższego Oficera, niosący swoją laskę, w płaszczu żałobnym i kapeluszu spuszczoneym z krepą.

4) Dobosze pułku Kawalergardów białcy w kotły i trębacze tegoż pułku,

oraz pułku gwardyi konnéy, w mundurach właściwych swoim korpusom.

5) Urzędnik stayni Cesarzkiéy ubrany tak, iak poprzedzający.

6) Czterdziestu lokaiów piechotą idących, po 4 w rzędzie.

7) Czterech laurów.

8) Ośmiu Kamerlokaiów dworu Cesarzkiego, po 4 w rzędzie.

9) Ośmiu urzędników dworu Cesarzkiego, po 4 w rzędzie, mających kapelusze z krepą.

10) Szesnastu Paziów, po 4 w rzędzie, mających płaszcze żałobne i kapelusze spuszczone z krepą.

11) Czterech Kamerpaziów, mających płaszcze żałobne i kapelusze spuszczone z krepą.

12) Dyrektor Paziów, w płaszczu żałobnym i spuszczoneym kapeluszu z krepą.

O d d z i a ł II.

Mistrz obrzędów konno, mający przepasaną przez ramię szarfę z krepy czarnéy i białéy.

13) Urzędnik stayni Cesarzkiéy, w takim ubiorze, iak poprzedzający. Za nim prowadzono dwa konie wierzchowe zmarłego Cesarza, które były posłane do Taganrogu dla użycia przez tego Monarchę podczas bytności iego w tém mieście. Konie te prowadzili Podoficerowie pułku Czuguiewskiego ułanów, którzy wyszli z niemi z Taganrogu.

14) Marszałek w stopniu 6téy klasy z swoją laską, w płaszczu żałobnym i kapeluszu spuszczoneym z krepą.

15) Chorągiew Xięztwa Oldenburgskiego, 16) Ditmarsenska, 17) Stronmarnska, 18) Xięztwa Slezwicko-Holsztyńskiego, 19) Norwęgka. Za każdą z tych chorągwi prowadzono konia z herbami; nieśli zaś ie urzędnicy siódméy klasy, w płaszczach żałobnych i spuszczoneych kapeluszach z krepą. Każdego konia prowadził urzędnik w stopniu Oficera, a za nim postępował masztalerz, który również iak wspomniany urzędnik miał płaszcz żałobny i spuszczoney kapelusz z krepą.

20) Chorągiew wojenna, czerwona, ozdobiona herbami Cesarzskimi z czerwona franzlą i takimże kutasem, niesiona przez Pułkownika, któremu dwaj Oficerowie wyżsi assistowali; — wszyscy byli w paradnym mundurze i żałobie.

21) Koń wierzchowy zmarłego Cesarza, okryty bogatym czaprakiem i prowadzony przez dwóch Podpułkowników w mundurze i żałobie, — a za nim postępowali dwaj masztalerze w paradny liberyi.

22) Chorągwie z herbami Czerkassy, 23) Khabardynii, 24) Georgii, 25) Kartalinii. Za każdą z tych chorągwi prowadzono konia, za którym postępował masztalerz. Chorągwie nieśli urzędnicy ósmey klasy, a każdego konia prowadzili dwaj urzędnicy, mający stopień Oficerów. Urzędnicy, którym polecono bądź prowadzenie koni, bądź niesienie chorągwi, którzy nie byli w paradnym mundurze wojskowym, równie iak masztalerze, mieli płaszcze żałobne, i spuszczone kapelusze z krepą.

O d d z i a ł III.

Mistrz obrzędów konno, mający przepasaną przez ramię szarfę z krepy czarnej i białej.

26) Chorągwie z herbami Iweryi, 27) Mścisławia, 28) Witebska, 29) Kondyi, 30) Odborska, 31) Udorska, 32) Biełoczerza, 33) Jarosławia, 34) Rostowa, 35) Połocka, 36) Rezanja, 37) Czerniechowa, 38) Niżnego - Nowgorodu, 39) Bulgarii. Za każdą z tych chorągwi prowadzono konia z herbami, za którym postępował masztalerz. Wszystkie wyżej wymienione chorągwie nieśli urzędnicy ósmey klasy, a konie prowadzili urzędnicy mający stopień Oficerów: — jedni i drudzy, oraz masztalerze, mieli płaszcze żałobne i kapelusze spuszczone z długą krepą.

O d d z i a ł IV.

Mistrz obrzędów konno, mający przepasaną przez ramię szarfę z krepy czarnej i białej.

40) Chorągwie z herbami Wiatki, 41) Permu, 42) Jugoru, 43) Tweru, 44) Karelii, 45) Białegostoku, 46) Żmudzi, 47) Semigalii, 48) Kurlandyi, 49) Inflant, 50) Estonii, 51) Finlandyi, 52) Podola, 53) Wołynia, 54) Litwy, 55) Smoleńska, 56) Pskowa, 57) Taurydy. Za każdą z tych chorągwi prowadzono konia, z herbami, za którym postępował masztalerz. Wszystkie wyżej wymienione chorągwie nieśli urzędnicy ósmey klasy, a każdego konia prowadzili dwaj urzędnicy mający stopień Oficerów; — jedni i drudzy, oraz masztalerze, mieli płaszcze żałobne i kapelusze spuszczone z długą krepą.

O d d z i a ł V.

Mistrz obrzędów konno, mając przepasaną przez ramię szarfę z krepy czarnej i białej.

58) Chorągwie z herbami Syberyi, 59) Polski, 60) Astrachanu, 61) Kazanu, 62) Nowgorodu, 63) Włodzimierza, 64) Kijowa, 65) Moskwy. Za każdą z tych chorągwi prowadzono konia, za którym postępował masztalerz. Chorągwie nieśli urzędnicy siódmey klasy; — jedni i drudzy mieli kapelusze spuszczone z długą krepą.

66) Chorągiew admiralicyi niósł Kapitan szefy klasy, w mundurze i żałobie, w assistencyi dwóch Kapitanów 2giey klasy.

67) Chorągiew iedwabną czarną z herbami Cesarstwa niósł urzędnik 6tęj klasy w płaszczu żałobnym i spuszczonym kapeluszu z krepą. Towarzyszyli mu dwaj urzędnicy mający stopień wyższych Podoficerów, a za nim, dwaj urzędnicy 7męj klasy prowadzili konia okrytego zupełnie czarnym sukniem z herbami Cesarstwa; za koniem postępowali dwaj masztalerze: — wszyscy mieli płaszcze żałobne i spuszczone kapelusze z długą krepą.

68) Chorągiew białą niósł Kapitan gwardyi, w assistencyi dwóch Oficerów gwardyi, w paradnym mundurze bez żałoby. Za nią szedł koń radośny (*Freu-*

denpferrd) okryty świetnym czaprakiem, zgłową przystrojoną w kity, w bogatym rzędzie. Prowadzili go dwaj Porucznicy gwardyi konnej w paradnym mundurze bez żałoby, a za nim postępowali dwaj masztalerze w bogatęj liberyi bez krepy.

69) Rycerz okryty zbroią pozłacaną, z gołym mieczem w ręku, iechał na koniu bogato ozdobionym i prowadzonym przez dwóch masztalerzy w paradną liberyi.

80) Rycerz okryty zbroią czarną postępował piechotą trzymając w ręku goły miecz spuszczone ku ziemi, z rękoięcią okrytą krepą.

71) Chorągiew żałobna czarna, iedwabna, niesiona przez urzędnika 6tęj klasy, w towarzystwie dwóch urzędników, mających stopień wyższych Oficerów. Za nią dwaj urzędnicy 7męj klasy prowadzili konia, okrytego czaprakiem sukiennym czarnym; dalej postępowali dwaj masztalerze. Ci wszyscy mieli płaszcze żałobne i spuszczone kapelusze z długą krepą.

72) Dwaj urzędnicy stayni Cesarzkiey konno, a za nimi Podkoniuszy dworu.

73) Dwa konie wierzchowe zmarłego Cesarza, które dwa razy były z tym Monarchą w Paryżu i których odtąd nie używano. — Były ubrane tak, iak na nich zmarły Cesarz do Paryża wieźdzał: każdego z tych koni prowadzili dwaj Pułkownicy z pułku Kawalergardów w paradnym mundurze; a za nimi postępowali dwaj masztalerze w paradną liberyi.

O d d z i a ł VI.

Mistrz obrzędów konno, mając przepasaną przez ramię szarfę z krepy czarnej i białej.

74) Marszałek w stopniu Jenerała-Majora z swoją laską w płaszczu żałobnym i spuszczonej kapeluszu z długą krepą.

86) Wielką tarczę herbową Cesarstwa, poprzedzoną czterema Jenerałami-

Majorami, nieśli dwaj Jenerałowie-Majorowie i dwaj Pułkownicy, w asystencyi dwóch wyższych Oficerów: — wszyscy byli w paradnym mundurze i żałobie.

O d d z i a ł VII.

Mistrz obrzędów konno, mając przepasaną przez ramię szarfę z krepy czarnej i białej.

87) Starszy ianczyków, na czele członków téj korporacyi, idących po trzech w rzędzie, w swoim ubiorze. Janczykowie, którzy od zmarłego Cesarza otrzymali kaftany wdowód iego łaskawej przychylności, mieli krepę na rękawie sukni.

88) Korporacya mieszczan i kupców po trzech w rzędzie.

89) Prezydent miasta pełniący obowiązki Marszałka, trzymający laskę swego urzędu, na czele członków wydziału robót publicznych, Rady wietniczey, Magistratu, Sekretarzy tych różnych władz, a nakoniec maystrów różnych rzemiosł, niosących znaki swojej professyi, i przybranych w płaszcze żałobne z kapeluszymi spuszczonej z długą krepą. Wszyscy ci szli po trzech w rzędzie.

90) Marszałek szlachty z swoją laską, a za nim Marszałkowie powiatowi i Członkowie zgromadzenia deputowanych z gubernii petersburgskiej.

91) Marszałek gubernialny z swoją laską, a za nim Gubernator cywilny, Vice-Gubernator, Prezesi sądów, Członkowie gubernialni, Członkowie wszystkich niższych sądów, i urzędnicy Jenerała Gubernatora wojskowego. Wszyscy po 3 w rzędzie, w płaszczach żałobnych i spuszczonej kapeluszach z długą krepą.

O d d z i a ł VIII.

Mistrz obrzędów konno, mając przepasaną przez ramię szarfę z krepy czarnej i białej.

92) Marszałek z swoją laską w płaszczu żałobnym i spuszczonej kapeluszu z długą krepą.

1. Kompania rossyysko - amerykańska.
2. Towarzystwo rolnicze.

3. Towarzystwo dobroczynności, iako: a) Towarzystwo więźniów, b) towarzystwo filantropijne, c) komitet inwalidów ustanowiony dnia 18. Sierpnia 1814 roku.
4. Komitet i sztab wyższy osad wojskowych.

O d d z i a ł IX.

Mistrz obrzędów konno z przepaską przez ramię z kupy czarnej i białej.

93) Marszałek Rady instytutów edukacyjnych zostających pod wysokim kierunkiem NN. Cesarzowych Maryi Fedorówny i Elżbiety Alexieiewny niosący łaskę swego urzędu; za nim członkowie i urzędnicy następujących urzędników po trzech razem.

1. Urzędnicy szkół siórot wojskowych — 2. instytutu P. Maryi — 3. instytutu akuszerki — 4. domu podrzutków — 5. domu przemysłowego — 6. towarzystwa patriotycznego — 7. instytutu orderu ś. Katarzyny — 8. domu edukacyjnego pań szlacheckich — 9. Rady opieki.

O d d z i a ł X.

Mistrz obrzędów konno, z przepaską przez ramię z kupy czarnej i białej.

94) Marszałek rozmaitych kantorów dworu Cesarskiego; — staień, Wielkiego Łowczego, intendencji dworu, z swoją łaską; za nim urzędnicy tych kantorów, po trzech w rzędzie, w płaszczach żółtych i kapeluszach spuszczonej z długą kępą.

95) Marszałek gabinetu J. C. Mci z swoją łaską; za nim urzędnicy do tego gabinetu należący; po trzech w rzędzie, w żółtych płaszczach, w kapeluszach spuszczonej z długą kępą.

96) Marszałek departamentu dóbr korony z swoją łaską; za nim urzędnicy tego wydziału, których stopień nie jest niższy od stopnia Sekretarza, po trzech w rzędzie, w płaszczach żółtych i kapeluszach z długą kępą.

97) Marszałek ministerstwa sprawiedliwości z swoją łaską; za nim urzędnicy

tegoż ministerstwa, po trzech w rzędzie, w żółtych płaszczach, w kapeluszach z długą kępą.

98) Marszałek dyrekcyi jeneralnej komunikacyi lądowych i wodnych z swoją łaską; za nim urzędnicy tego wydziału, po trzech w rzędzie, w płaszczach żółtych i w kapeluszach z długą kępą.

99) Marszałek Izby obrachunkowej Cesarstwa, z swoją łaską; za nim urzędnicy jego wydziału, po trzech w rzędzie, w płaszczach żółtych i spuszczonej kapeluszach z długą kępą.

O d d z i a ł XI.

Mistrz obrzędów konno, z przepaską przez ramię z kupy czarnej i białej.

100) Dwóch Marszałków ministerstwa skarbu ze swymi łaskami; za nimi urzędnicy następujących wydziałów, po trzech w rzędzie:

1. Urzędnicy Kommissyi umorzenia długu publicznego, 2. handlowego banku Cesarskiego, 3. banku Cesarskiego pożyczki, 4. ekspedycyi do wyrabiania assygnatów, 6. skarbu jeneralnego, 7. wydziału skarbu Cesarskiego, 8. wydziału rękodzieł i handlu wewnętrznego, 9. wydziału rozmaitych przychodów, tax i podatków, 10. wydziału handlu zewnętrznego, 11. wydziału mennicy petersburskiej, 12. korpusu kadetów kopalni, 13. wydziału kopalni kruszców i soli, 14. wydziału własności korony.

Wszyscy w żółtych płaszczach i kapeluszach z długą kępą.

101) Dwóch Marszałków jeneralnej dyrekcyi poczt ze swoimi łaskami; — za nimi urzędnicy tego departamentu, po trzech w rzędzie, w żółtych płaszczach i kapeluszach z długą kępą.

102) Dwóch Marszałków ministerstwa oświecenia publicznego ze swoimi łaskami; za nimi urzędnicy następujących wydziałów, po trzech w rzędzie:

1. Urzędnicy jeneralnej dyrekcyi spraw duchownych i wyznań zagranicznych, 2. biblioteki publicznej, 3. uniwersytetu petersburskiego, 4. akademii sztuk

pięknych, 5. akademii umiejętności, 6. wydziału oświecenia publicznego.

Wszyscy w płaszczach żałobnych i kapeluszach z długą krepą.

103) Dwóch Marszałków ministerstwa spraw wewnętrznych, ze swoimi laskami; za nimi urzędnicy tegoż ministerium, po trzech w rządzie, w żałobnych płaszczach, i kapeluszach z długą krepą.

104) Dwóch Marszałków kolegium admiralicy i ministerstwa marynarki ze swoimi laskami; za nimi urzędnicy tych departamentów, po trzech w rządzie, w żałobnych płaszczach i kapeluszach z długą krepą.

105) Dwóch Marszałków kolegium Cesarzskiego interessów zagranicznych, i ministerstwa interessów zagranicznych, ze swoimi laskami; za nimi urzędnicy tegoż kolegium, po trzech w rządzie, w żałobnych płaszczach i w kapeluszach z długą krepą.

106) Dwóch Marszałków w sztabu głównego J. C. M. i ministerstwa wojny z swoimi laskami, za nimi:

1. Szkoła inżynierów, 2. Rada ministerstwa wojny, 3. Dyrekcyja stad koni wojskowych, 4. Komitet stad, 5. Komitet umiejętności wojskowych, 6. Skład typograficzny wojskowy, 7. wydział kwatermistrzostwa, 8. Kommissyja żywności, 9. Komitet żywności, 10. następujące wydziały: a) wydział żywności, b) Kommissoryjatu, c) zdrowia, d) inżynierów, e) artyleryy, f) audytoryjatu; 11. Urzędnicy kancelaryi: a) Jenerała na służbie będącego, b) Jenerała Kwatermistrza, c) Inspektora inżynierów, d) Ministra wojny, e) Wielkiego Mistrza Artyleryi, f) Inspektora jeneralnego inżynierii, g) Szefa sztabu J. C. M., 12. Wagenmeister jeneralny, dowódzca główny kwatery Cesarzskiej, jeneralny Kommissarz wojny i jeneralny Inspektor żywności.

Wszystkie osoby należące do powyżej wzmiankowanych departamentów szły po trzy w rządzie.

107) Dwóch Marszałków Senatu rzą-

dzącego ze swoimi laskami; za nim pierwszy Sekretarze, urzędnicy z biura prokuratora, — prokuratora ś. Synodu, — prokuratorowie i Senatorowie; wszyscy po trzech w rządzie, w żałobnych płaszczach i kapeluszach z długą krepą.

108) Dwaj Marszałkowie Rady państwa ze swoimi laskami; za nimi następujące osoby:

- a) Urzędnicy kancelaryi Rady państwa, kancelaryi komitetu Ministrów i kancelaryi prywatnej Cesarstwa Jchmość, po dwóch w rządzie, w płaszczach żałobnych i kapeluszach z długą krepą.
- b) Sekretarze Najjaśniejszych Cesarzowych, Sekretarze Stanu, J. C. M., między którymi był Sekretarz Stanu W. Xięstwa Finlandzkiego, umieszczeni po dwóch, w płaszczach żałobnych, w kapeluszach krepą zwieszoną osłoniętych.
- c) Sekretarz Stanu, Królestwa Polskiego.
- d) Sekretarz Stanu pełniący obowiązki Sekretarza Państwa.
- e) Kommissyja supplik.

f) Członki Rady Państwa nie przeznaczone do niesienia insygniów, lub pełnienia jakich innych obowiązków przy orszaku pogrzebowym, postępowali po dwóch. Najdawniejszy z członków Rady Państwa zamykał orszak, zastępując miejsce Prezesa téżże Rady.

O d d z i a ł XII.

Mistrz obrzędów konno, z przepaską na ramieniu z krepy białej i czarnej.

109) Dwa oddziały gwardyi konnej z Oficerami i Podoficerami w liczbie oznaczonej regulaminem wojskowym.

110) Dwóch Mistrzów heraldyki, w ubiorze żałobnym, niosąc znaki swego urzędowania.

111) Czterech Pułkowników, w mundurach i żałobie, niosących cztery miecze Państwa na pół schylone.

Ordery i insygnia, tudzież osoby, które je niosły.

Ordery i medale zagraniczne:

112) Medal pruski — rzeczywisty Radca Stanu *Demczyński*; towarzyszyli

mu P. *Brehm* z 4 klasy, i Radca Stanu *Salvator*.

115) Medal austriacki — Jenerał-Major *Xiążę Gagarin*; towarzyszyli, Radca Stanu *Bedriaga* i P. *Dubnicki* 5tęj klasy.

114) Order Białego Sokoła, weymarski — Radca tajny *Drużynin*; towarzyszyli, Radca Stanu *Buckoy* i P. *Anezapow* 5tęj klasy.

115) Badeński Order Wierności — Radca tajny Hrabia *Lambert*; towarzyszyli mu Radcy Stanu *Ostotopow* i *Wolgemit*.

116) Wirtemberski Order Zasługi Woyskowéy — Radca tajny *Xiążę Chowski*; towarzyszyli PP. *Zawaliszyn* i *Szleniew* 5. klasy

117) Wirtemberski Order Korony — Radca tajny *Ribcaupierre*; towarzyszący PP. *Charkowenko* i *Zototariw* 5. klasy.

118) Szwedzki order miecza — Radca tajny *Xiążę Karakin*; towarzyszący, rzeczywisty Radca Stanu *Nazimow*, i Radca Stanu *Kartamow*.

119) Szwedzki order Serafinów — Radca tajny *Baranow*; towarzyszący, Radca Stanu *Chmelnicki* i P. *Wegener* 5. klasy.

120) Sardyński order Zwiastowania — Radca tajny *Kutaisow*; towarzyszący, rzeczywisty Radca Stanu *Gurjew* i Hrabia *Totstoy*.

121) Pruski order Krzyża Żelaznego — Radca tajny *Chitrow*; towarzyszący, Radca Stanu *Zmijew* i P. *Zwegincow* 5. klasy.

122) Pruski order Orła Czerwonego — Radca tajny *Engel*, towarzyszący, Jenerał-Major Hrabia *de Maistre* i Radca Stanu *Reisig*.

123) Pruski order Orła Czarnego — tajny Radca *Stehr*; towarzyszący, Radca Stanu *Boborykin* i P. *Szyszow* 5 klasy.

124) Portugalski order Wieży i Miecza — tajny Radca Hrabia *Mussyn Puszkina* - *Brus*; towarzyszący, P. *de Heiser*, 4. klasy i Radca Stanu *Połonski*.

125) Portugalski order Świętego Benedykta — tajny Radca *Nelidow*; towa-

rzyszający, Radcy Stanu *Pezarowius* i *Pokrowski*.

126) Order portugalski Chrystusa — Honiuszy Cesarski *Kosens*; towarzyszący, Radcy Stanu *Karautow* i *Prażewski*.

127) Niderlandzki order Woyskowy — Marszałek dworu *Xiążę Dothoruki*; towarzyszący, Radca Stanu *Chudobaszew* i P. *Szatitow* 5. klasy.

128) Order ś. Józego, Ohoyga Sycylii — Jenerał - Porucznik *Aprelew I.* towarzyszący, PP. *Czernicki* i *Makarow* 5. klasy.

129) Ohoyga Sycylii order ś. Ferdynanda — Jenerał - Porucznik *Gogel*; towarzyszący, Radca Stanu *Treskinski* i P. *Haszo* 5. klasy.

130) Ohoyga Sycylii order ś. Januariusza — Wice-Admirał *Michaitowski*; towarzyszący, rzeczywisty Radca Stanu *Wacenko* i Radca Stanu *Swieczyn*.

131) Angielski order Podwiązki — Jenerał - Porucznik *Baratyński*; w towarzystwie rzeczywistego Radcy Stanu *Sitnikowa* i Radcy Stanu *Woiewodzkiego*.

132) Francuzki order Legii Honorowéy — Hr. *Chreptowicz*; towarzyszący, Jenerał-Major *Anzelm de Giborie*, i rzeczywisty Radca Stanu *Szyszow*.

133) Francuski order ś. Ludwika — Jenerał - Porucznik *Zochow*; towarzyszący, Radcy Stanu *Brozin* i *Moszkow*.

134) Francuski order ś. Ducha — Jenerał - Porucznik *Borozdin*, towarzyszący, rzeczywisty Radca Stanu *Jacenkow*, i Radca Stanu *Xiążę Urussow*.

135) Hiszpański order Runa Złotego — Jeneralny Kommissarz żywności *Abakumow*; towarzyszący, Jenerał - Majorowie, *Benardos* i *Awdulin*.

134) Duński order Słonia — Wice-Admirał *Saryczew I.*; towarzyszący, Jenerał - Major *Hove* i P. *Barisznow* 5. klasy.

137) Bawarski order ś. Huberta — Jenerał - Porucznik *Nikutin*; towarzyszący, Jenerał; Majorowie *Benderski* i *Sabir*.

138) Austriacki order Maryi Teresy — tajny Radca *Diwow*; towarzyszący, Jenerał - Majorowie *Sabukow* i *Xiążę Galiczyn*.

Ordery rossyyskie i insygnia.

159) Polski order ś. Stanisława — Xiażę *A Soltykow*; towarzyszący, rzeczywisty Radca Stanu *Wasilczykow i P. Bibikow* 4tęj klasy.

140) Polski order Orła Białego — Wice-Admirał *Pastoszkin*; towarzyszący, rzeczywisty Radca Stanu *Trefurt*, i Radca Stanu *Łaszkarow*.

141) Medal srebrny z r. 1812. — Jenerał jazdy *Wasilczykow*; towarzyszący, Pułkownicy *Butiagin i Mirkowicz*.

142) Order ś. Anny — Wice-Admirał *Moller*; towarzyszący, rzeczywisti Radcy Stanu *Gatakow i Batuchanski*.

143) Order ś. Włodzimierza — rzeczywisty tajny Radca Stanu Hr. *Nesselrode*; towarzyszący, Radca Stanu rzeczywisty *Sewerin* i Radca Stanu *Buteniew*.

144) Ozdoby orderu ś. Józego 4 klasy, które Cesarz Jmśc ustawnie nosił — Jenerał piechoty Hr. *Osterman Totstoy*; towarzyszący, Pułkownicy *Dybiez i Argamakov*.

125) Order ś. Alexandra Newskiego — rzeczywisty Radca tajny Xiażę *A. Galiczyn*; towarzyszący, rzeczywisti Radcy Stanu *Runiaz i Efremow*.

146) Order ś. Andrzeja — Admirał *Karcow*, a w zastępstwie jego, Koniuszy dworu *Adadurow*; towarzyszący, Kommodor *Mitkow i P. Swirin* 4. klasy.

147) Korona Taurydy — rzeczywisty Radca tajny *Łanskoy*; towarzyszący, rzeczywisty Radca Stanu *Stog* i Radca stanu *Fock*.

148) Korona Sybirska — rzeczywisty Radca tajny Xiażę *Łabanow Rostowski*; towarzyszący, rzeczywisti Radcy Stanu *Kruglikow i Adadurow*.

149) Korona Astrachańska — Jenerał piechoty *Łabanow Rostowski*, w zastępstwie jego, Hrabia *Italinski*; towarzyszący, Radcy Stanu *Skrypicyn i Borszczow*.

150) Korona Hazańska — Jenerał artylleryi Hr. *Arakczew*, w zastępstwie jego, Jenerał - Porucznik *Puszczyn*; towa-

rzyszający, Jenerał - Majorowie *Kleinmichel i Ugriumow*.

151) Kula Cesarska — Wielki Łowczy *Naryszkin*; towarzyszący, rzeczywisti Radcy Stanu *Łabenski i Malinowski*.

152) Berło Państwa — Admirał *Mordwinow*, w zastępstwie jego, Jenerał - Porucznik *Kuszelew*; towarzyszący, rzeczywisti Radcy Stanu *Stobockoy i Chelinski*.

153) Korona Cesarska — rzeczywisty Radca tajny 1. klasy, Xiażę *Łopuchin*, a dla wyręczenia go Jenerał - Porucznik *Puszczyn*; towarzyszący, rzeczywisti Radcy Stanu *Olsufiew i Strelnikow*.

Osoby niosące ozdoby orderów i insygnia, i towarzyszący im, byli w płaszczach żałobnych i w kapeluszach zwieszoną krepą osłoniętych.

Wzrostowi, na których złożone były ozdoby wyżej wymienione i insygnia, okryte były materią złotą, obszytą szeroką franzlą z czterema kutasami srebrnemi.

154) Dwaj Mistrze obrzędów dworu J. C. M. trzymając w ręku laski żałobne.

155) Wielki Mistrz obrzędów z laską żałobną.

Wszyscy trzej w płaszczach żałobnych, w kapeluszach zwieszoną krepą osłoniętych.

Po dwóch stronach orszaku od początku ozdób i insygniów, aż do miejsca, które zajmowała familia Cesarska, szli kadeci kompanii grenadyerskich 1. i 2. korpusu,

O d d z i a ł XIII.

Mistrz obrzędów konno, z przepaską na ramieniu z krepy czarnej i białej.

156) Śpiewacy klasztoru Newskiego tudzież z kościoła N. Panny Hazańskiej; za nimi orszak duchowieństwa, z zapalonemi świecami, według porządku przepisane go przez JVV. Metropolite, z całą okazałością należną drogiem zwłokom wiekopomnej pamięci Cesarza Jol. Tuż za duchowieństwem postępowali

śpiewacy, archidysiakoni i kapelani dworscy, niosący dwa obrazy. Za nimi szedł spowiednik nieboszczyka Cesarza, Arcykapłan *Fedotów*, który był obecny przy J. C. M. w ostatnich Jego chwilach.

157) Karawan zaprzężony ośmią końmi, na którym spoczywało ciało nieboszczyka Cesarza. Czterech Jenerałów stało na stopniach karawanu, — końce baldachimu tronowego trzymało ośmiu Jenerałów. Jenerał - Adjutanci i Adjutanci nieboszczyka Cesarza przeznaczeni do zniesienia trunny, postępowali przed karawanem w pewną odległość. Wszyscy ci byli w wielkich uniformach i w żałobie.

Po dwóch stronach karawanu postępowo sześciedziesiąt Paziów najdoszlejszych, z pochodniami w ręku. Konie prowadzili urzędnicy 8. klasy, ubrani w płaszcze żałobne, w kapeluszach zwieszoną krepą osłoniętych.

158) N. Cesarz Jmć w płaszczu żałobnym, w towarzystwie J. C. M. Wielkiego Xięcia Michała, JJ. KK. MM. Xięcia Oranii i Xięcia Wilhelma Pruskiego. Towarzyszyli także J. C. Mci Marszałek polny Xiążę *Wellington*, Jenerał piechoty Hr. *Piotr Totłoy* i Jenerał - Porucznik *Emmanuel*; postępowali zaś za Cesarzem Jmcią Szef Sztabu Głównego, Minister wojny, Inspektor korpusu inżynierów, Jenerał - Kwatermistrz, i Jenerał służby.

Jenerał - Adjutanci i Adjutanci Cesarza Jmci, nie użyci do jakiego obowiązku z frontu, postępowali w pewną odległość we dwie linie uszykowani.

Najjaśniejsze Cesarzowe Alexandra i Cesarzowa Matka w powozie, z J. C. Mością Wielkim Xięciem Następcą Tronu i z Xiężną Jmcią Maryją Wirtemberską; obok powozu postępowali Hr. *Moden*, Koniuszy Cesarzowey Jmci Alexandry i Xiążę *Dothoruki*, Koniuszy dworu Cesarzkiego: — dalej postępowo paizdy dam i panien honorowych w służbie, i służba J. C. M. W. Xięcia.

W pewną odległość po obu stronach Cesarza Jmci i dostojny fami-

lii Cesarzkiej, postępowo 24 Chorażych gwardyi.

Następnie szedł J. H. M. Xiążę Alexander Wirtemberski, i Xiężeta Alexander i Ernest, synowie J. M. M. Xięcia Alexandra Wirtemberskiego.

Wszyscy służący nieboszczyka Cesarza Jmci, którzy byli najbliżsi osoby Jego dostojny, i którzy albo tu się znajdowali, albo przybyli z orszakiem z Taganrogu, postępowali po dwóch, w płaszczech żałobnych i w kapeluszach osłoniętych krepą zwieszoną.

159) Dwaj Marszałkowie 5. klasy, z łaskami, w płaszczech żałobnych, w kapeluszach osłoniętych długą krepą.

160) Urzędnik stajen Cesarzskich konno, w tymże ubiorze iak i pierwsi: za nim Marszałek najwyższy w płaszczu żałobnym trzymając w ręce łaskę żałobną, mając przy boku dwóch ordynansów konno; za nimi członki i wszyscy urzędnicy Kommissyi nie niżsi stopniem od Sekretarza, tudzież wszyscy oficjalsi niemający żadnego obowiązku przy powyższym orszaku, po trzech wrzędzie, w płaszczech żałobnych, w kapeluszach długą krepą osłoniętych.

161) Cały orszak zamykała kompania Cesarzka pułku gwardyi Semenowskiej, z stosowną liczbą Oficerów i Podoficerów; żołnierze trzymali karabiny iak zwykle przy pogrzebach, a dobosze w ciągu całego postępu orszaku, bili w bębny, według zwyczaju w podobnych okolicznościach.

W chwili, gdy czwarty i ostatni znak dano, dwie Królowe Immirety i Reientka Mingrelji, Wielka Ochmistrzyni dworu, i wszystkie osoby znakomite pści oboi, które odebrały wezwanie od Komitetu żałobnego, udały się do Katedry, podobnie iak członki ciała dyplomatycznego i znakomici cudzoziemcy, zaproszeni przez wydział obrzędów, którego obowiązkiem było przyjmować ich w kościele i odprowadzać na miejsca przeznaczone.

Orszak przeszedłszy rogatki skierował się ku Siennaia (rynek na siano) przez

ulicę Abuchową; z tamtąd postępował wzdłuż wielkiej ulicy ogrodowej, następnie Perspektywą Newską do kościoła Katedralnego N. Panny Kazańskiej. WV przechodzie orszak zatrzymywał się przed każdym kościołem po drodze znajdującym się, i przed każdym odmawiało krótką modlitwę, w czasie której, dzwony kościoła ustawały, i dopiero po skończeniu śpiewu na nowo się odzywały. Po obu stronach, ulice zastawione były wojskiem, które zwróciło nieboszczyka Cesarza oddawało honory wojskowe, według zwyczaju pogrzebowego, przy odgłosie bębnow i muzyki wojskowej.

Około godziny drugiej, karawan zatrzymał się przy głównym wejściu do kościoła katedralnego. Osoby niosące insygnia i ozdoby weszły do kościoła, uszykowały się około katafalku, czekając z złożeniem ozdób na przybycie ciała.

Przewielebny Metropolita i Członki świętego Synodu, tudzież duchowieństwo postępujące przed karawanem, udało się do kościoła; Metropolita również i członki świętego Synodu i kapelani dworu, pozostał w przysionku kościoła dla przyjęcia ciała i przewodniczenia mu do środka świątyni.

Trunna nieboszczyka Cesarza zdjęta została z karawanu, przeniesiona do kościoła i złożona na katafalku przez Jenerała - Adjutantów i Adjutantów Cesarza Jmci; czterey z ostatnich nieśli cafun, który złożyli na trunnie, poczem wszyscy zstąpili i uszykowali się po obu stronach katafalku.

Jeden Jenerał - Adjutant i dwóch Adjutantów nieboszczyka Cesarza są ciągle w służbie przy trunnie.

Sześciu Kapitanów gwardyi stoją na warcie na soklu przy trunnie; na stopniach katafalku dwunastu Paziów, — na dole zaś katafalku pod dwu stronach dwunastu Chorążych. Prócz tego służba przy ciele, składa się jeszcze z dwóch rzeczywistych tajnych Radców, dwóch Radców tajnych, czterech rzeczywistych

Radców Stanu, dwóch Szambelanów i sześciu Kamerjunkturów.

Gdy Najjaśniejsze Cesarzowe wyszły z powozu, ogon Cesarzowej Jmci Alexandry, trzymało czterech Szambelanów, koniec sam, trzymał Hrabia *Moden*, Koniuszy J. C. M. Cesarzowej; zaś Matki, czterech Szambelanów, koniec zaś, trzymał Szambelan *Lasuński*, pełniący obowiązki Wielkiego Szambelana.

Po uszykowaniu wszystkiego, duchowieństwo, które przyjmowało ciało nieboszczyka Cesarza przy wstępie do kościoła, odprawiło nabożeństwo żałobne, po którym zaczęło się czytanie ewangelii. Przystęp wolny do kościoła katedralnego był tylko dla Oficerów należących do orszaku Cesarza Jci, dla Członków Rady Państwa i Senatu, urzędników dworu, osób niosących ozdoby insygnia, na koniec dla tych, którzy otaczali karawan; Mistrze obrzędów należący do oddziałów mieli także wolne wejście do kościoła, po złożeniu chorągwi, herbów rossyjskich i różnych prowincyi państwa i innych przedmiotów podobnych, w miejscu tym końcem przez Komitet wybranem.

Przez cały czas iak ciało wystawione będzie w kościele katedralnym Najsw. Panny Kazańskiej, nabożeństwo odprawiać się będzie codziennie; nabożeństwo żałobne dwa razy na dzień, a czytanie ewangelii dzień i noc. Służba przy ciele odbywać się będzie noc i dzień przez tę samą liczbę Oficerów, urzędników cywilnych, Szambelanów, Szlachty pokojowej i Paziów, umieszczonych iakieśmy wyżej namienili. Przez cały ten czas, osoby wszelkiego stanu i kondycyi przypuszczone będą w godzinach oznaczonych do złożenia ostatniej posługi nieboszczykowi Cesarzowi.

Dzień oznaczony do złożenia w grobie zwróci nieboszczyka Cesarza w kościele katedralnym ss. Piotra i Pawła, ogłoszony będzie w wigilią przez proklamacyą odczytaną przy odgłosie trąb, z obrzędami zwyczajnymi w podobnych okolicznościach.

WIADOMOŚCI

dla towarzyskiego pożycia.

Z Węgier. — Ostatnim iarmarku w Pesęcie, opiewa doniesienie tamiecznych kupców uprzywilejowanych w sposobie następującym: „Chociaż już nieprzemnie powittrze, nie dozwalało więkzszey dostawy produktów krajowych, jednak zagraniczne handlowe stosunki. bardzo zmniejszyły cenę cienkiy jednostrzyżney wełny owcey; ale średnio cienka i ordynaryna wełna w tym stosunku mało spada. Z innych produktów naybardziy pytao się o łoy, dębówki, miód i śliwowiec. Na towary rękodzielnicze hurtem średni był pokup; iedynie tylko średnio cienkie i ordynaryne sukna, stal i kosy znacznie zakupili kupcy tureccy; handlowi drobnemu przeszkodził deszcz. Ceny produktów krajowych na tym iarmarku były następujące: Cetnar jednostrzyżney zupełnie ulepszoney wełny owcey 75 — 80 ZR.; detto ulepszoney wełny owcey 48 — 50 ZR.; wełna owca dwustrzyżna cienka 42 — 48 ZR.; detto wełna letnia cienka 42 — 47 ZR.; detto średnio cienka 38 — 40 ZR.; wełna zimowa szegedińska 36 — 38 ZR.; detto wełna letnia 32 — 35 ZR.; bacskierska ordynaryna wełna zimowa 30 — 32 ZR.; detto wełna letnia 26 — 28 ZR.; Zigara Banacka wiedeńskiego płókania 20 — 24 ZR.; Zachel węgierska, pławiona 14 — 15 ZR. w cwancygerach. — Cetnar wosku, złotego 200 — 215 ZR.; wosk biały Rosensuerski 38 — 42 ZR.; detto Banacki 36 — 38 ZR.; detto złoty 33 — 34 ZR.; detto brunatny 30 — 31 ZR. WW. — Cetnar tytuniu Debroerskiego w liściach podług gatunku, nowy 8 — 25 ZR.; Szegedinerski nowy 6 — 12 ZR. WW. — Cetnar tłustości bydłocy 40 — 42 ZR.; smalec wieprzowy 22 — 23 ZR.; słonina z sadłem 21 — 24 ZR.; łoy topiony 30 — 32 ZR. WW. — Cetnar potażu leśnego 17 — 21 ZR.; soda 19 ZR.; olej z rsepaku uprawnego 18 — 22 ZR.; detto z dzikięgo 17 ZR.; konopie Bacskierskie 16 — 18 ZR.; detto Apathińskie 16 — 18 ZR.; włosień koński gotowany 80 ZR.; niegotowany 60 — 65 ZR. WW. — Rubel (100 — 120 funtów) dębówek, starych 10 — 12 ZR.; detto nowych 7 — 8 ZR. WW. — Wiadro śliwowiecy 13 — 14 ZR.; detto dwa razy pędzony 15 — 18 ZR.; wódka żytnia 11 ZR.; wódka s lagru i wytloczyn 12 — 14 ZR. — Wiadro wina, czerwonego Budzkiego ostatniez tłoczenia 6 — 8 ZR.; białego ostatniego tłoczenia 7 — 9 ZR.; wina prowincyne 5 — 7 ZR. WW. — Para skór wołowych podług gatunku 32 — 38 ZR.; krowich 19 — 23 ZR.; cielęcych 3 — 4 ZR.; baranich 3 — 3 1/2 ZR.; końskich 9 — 10 ZR. WW.

Z Francyi. — Zdanie sprawy Prefekta Departamentu Sekwany Hrabiego Chabrol, drukiem ogłoszone, a podane Radzie muncypalney miasta Paryża, pełniący obowiązki Jenerałny Rady względem budżetu Paryża na r. 1825. zawiera listę zkonsumowanych przedmiotów w mieście wraz z wartością w pieniądzech: Plody rolnicze: chleba, za 38 mil. fran.; wina, za 50 mil., wódki za 8 mil., octu za 1 mil., mięsa za 40 mil., ptactwa i zwierzyn za 6 mil., ryb za 500,000, masła za 7 m., iay za 4 m. sera za 1 m. 500,000, mleka za 6 mil., łoiu za 5 mil., skór za 6 mil., wosku za 1 mil. 500,000, oleiu za 9 mil., cydru i piwa za 3 mil., siana za 3 mil. 500,000, słomy za 3 mil. 500,000, owa za 6 mil. 500,000, drzewa opałowego za 15 mil., do budowy za 4 mil. 500,000, węgli drzewnych za

7 mil. 500,000, ogółem 226 mil. fr. — Plody przemysłu: Sakna za 10 mil. fr., płótina, batystu i t. d. za 15 mil., materyy jedwabnych za 3 mil., towarów kramarskich za 3 mil., futer za 1 mil., papieru za 4 mil., żelaza za 2 mil., węgli kamiennych za 2 mil., kamienia łupnego, cegły, gontów za 2 mil., mydła za 7 mil., razem za 49 mil. fr. — Morzem wprowadzono plody: Ryb morskich i t. d. za 4 mil. fr., soli za 2 mil., towarów lekarskich za 3 mil., farb, pokostu za 4 mil., sody, potażu za 2 mil., miedzi, cyny, ołowiu za 3 mil., różnych korzeni za 10 mil., kawy za 10 mil., cukru za 27 mil., ogółem za 65 mil. fr.

Z Anglii. — Obraz Davida, wystawiający koronacją Napoleona, przywieziony został do Nowego Yorku.

Bogaty Kupiec angielski P. Purch w zeszłym miesiącu dawał ucztę dla wszystkich mężczyzn mieszkających w Trowbridge, mających lat więcej, niż 70, a w kilka dni później taką ucztę dla kobiet, które przeżyły lat 70; uznano za rzecz osobliwą że na tę ucztę przybyło mężczyzn tylko 22, a kobiet 43. Autor wydanego niedawno dzieła pod napisem *Babylon the great*, twierdzi, iż Londyn jest naybogatszym miastem na świecie. 15,000 okrętów sprowadza tam co rok bogactwa 4 części świata, a w mieście, mającym przeszło 7 mil odwozu, znajduje się milion 263,595 mieszkańców. Położenie iego nad szeroką i głęboką rzeką, o 60 mil angielskich od morza, przyłożyło się do tak kwitnącego stanu. Liczą w Londynie 70 placów publicznych, 8000 ulic, 160,000 domów, 394 kościołów, 14 sądów cywilnych, 10 sądów policyjnych, 14 więzień, 14 rynków, 10 sal poświęconych pięknym sztukom, 13 teatrów, 30 uczowatowarstw. 16 szkół nauczycieli, 5 szkół teologii, 13 szkół prawa, 12 szkół lekarskich, 299 szkół ubogich, 147 szpitalów i blisko 1700 innych zakładów dla wsparcia nieszczęśliwych. Wiele stolio Europejskich jest zaiste piękniejszych, bogatszych w pomniki budownictwa i starożytności, żadna atoli nie obejmuie tyle przedmiotów godnych uwagi. Wyobraźnia rzeźbiarza i malarza nie wznosi się tak bardzo w Londynie, gdzie ustawicznie prawie panują mgły i dymy, i gdzie słońce oświeca mniej światne pomniki; lecz przyjacielowi ludzi, prowadzący uczonemu wystawia niewyczerpane źródło nauki i zabawy.

Pewny Anglik, zmarły niedawno w Hrabstwie York, napisał osobliwszy testament. Cały swój znaczny majątek zapisał krewnym swoim, le z takim tylko, który ma 6 stop i 4 cale wzrostu; inni wszyscy są wyłączeni od sukcesyi.

Z Ameryki. — Dochód Państwa Nowego Yorku wynosił w roku zeszłym 1 mil. 710,753 dol., mianowicie cło z kanałów 521,343 dol., pominięte podatki 228,952 dol., dochód z soli 79,967 dol., a z tax 116,449 dol.; a wydatek czynił 1 mil. 645,756 dol., mianowicie: na Członków ustawodawczych, 73,756 dol., urzędników krajowych 44,009 dol., na utrzymanie więzień publicznych 62,928 dol., na utrzymanie szkół 71,229 dol., Komisarzom funduszu kanałów wypłacono 747,241 dol. — W doniesieniu Meksykańskiego Ministra Skarbu, do Kongresu, cło wchodowe i wychodowe z roku 1825. podane jest na 3 mil. 273,732 dol., a Gazety Nowyorku mówią, że cła w pierwszych 6 miesiącach uczyniły już prawie na cały rok wyrachowaną sumę.